

Specifika samverkansrådet för social välfärd samt
vård och omsorg

Tjänsteställe
Förvaltningen regional
utveckling

Sekreterare
Ann-Louise
Gustafsson

Protokoll specifika samverkansrådet för social välfärd samt vård och omsorg

Tid: Fredag den 20 november kl 09.00-12.00

Plats: Digitalt via Zoom

Vid protokollet

Ann-Louise Gustafsson
Sekreterare

Justerat den: 2020-11-30

Karin Sundin
Ordförande

Tom Rymoen
Justerare

Närvarande ledamöter:

Anna-May Björk	Askersund
Johanna Svärd	Degerfors
Veronica Wallgren	Hallsberg
Christina Kuurne	Hällefors
Margareta Karlsson	Karlskoga
Annica Sjöqvist	Kumla
Anette Schön	Laxå
Annica Zetterholm	Lekeberg
Mathz Eriksson	Lindesberg
Ulla Kalandar Karlsson	Ljusnarsberg
Tom Rymoen	Nora
John Johansson	Örebro
Karin Sundin	Region Örebro län

Närvarande ersättare:

John Hägglöf	Lekeberg
--------------	----------

Övriga närvarande:

Ingmar Ångman	Region Örebro län
Madelene Andersson	Region Örebro län
Ann-Louise Gustafsson	Region Örebro län
Marie Cesares Olsson	Region Örebro län (punkt 6)
Sara Maxe	Region Örebro län (punkt 6)
Carina Persson	Region Örebro län (punkt 6)
Ida Broman	Region Örebro län (punkt 7)
Johanna Häll	Region Örebro län (punkt 7)
Jan Sundelius	Region Örebro län (punkt 9)

1. Mötet öppnades

Ordförande hälsade de närvarande välkomna till dagens möte. En närvarokontroll genomfördes eftersom mötet var digitalt.

2. Val av justerare utöver ordförande

Tom Rymoens utsågs till justerare.

3. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

4. Föregående möte och protokoll

Protokollet från föregående möte godkändes och lades till handlingarna.

5. Rapport från chefsgruppen social välfärd samt vård och omsorg

Två möten är genomförda sedan septembermötet. Man har bl a pratat om:

- Arbetet med att ta fram en ny överenskommelse för hälso- och sjukvård i hemmet. Arbetsgrupper är på gång att tillsättas.
- Kommunerna och närsjukvården har bjudits in för att hitta en bra lösning på rehabiliteringsfrågan.
- Under våren planerar man att genomföra en konferens med politiken för att ta fram en gemensam målbild för nära vård.

Protokollen finns på Region Örebro läns hemsida:

<https://www.regionorebrolan.se/sv/Regional-utveckling/Valfard--folkhalsa/Samverkan-mellan-regionens-kommuner-1/Samverkansorganisation/Protokoll-samverkansorg1/Chefsgruppen/>

6. Tema Barn och unga

Utveckling av föräldraskapsstöd och familjecentralernas arbete

Marie Cesares Olsson, utvecklingsledare på Välfärd och folkhälsa, föredrog ärendet. Presentationen bifogas.

På nationell nivå finns en ny strategi för ett förstärkt föräldraskapsstöd. Målsättningen är ett kunskapsbaserat arbetssätt, tillgängligt stöd och en stödjande organisation. Kopplat till strategin finns en ny myndighet, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF), som har i uppdrag att arbeta för att barn ska få en trygg uppväxt och en bra relationer till sina föräldrar. Föreningen för familjecentralers främjande (FFFF) är en förening som ska stödja familjecentralerna. Att arbeta med föräldraskapsstöd är en bra strategi för att motverka många olika problemområden.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

På regional och lokal nivå samverkar man kring föräldraskapsstödsfrågorna, även länsstyrelsen ingår i den samverkan. En strategisk arbetsgrupp finns med representanter från förskola/skola, hälso- och sjukvården och länsstyrelsen. Arbetsgruppen ska följa upp den överenskommelse om samverkan som finns framtagen, anordna mötesplatser etc. Målet för arbetsgruppen är; att alla kommuner ska ha en stödjande organisation för föräldraskapsstöd, att alla föräldrar ska ha tillgång till ett föräldraskapsstödsprogram, att vidmakthålla och stärka familjecentralens kvalitet.

Familjecentralerna är basen för arbetet med föräldraskapsstöd. Det finns 15 familjecentraler idag i nio av länets kommuner. Det pågår även diskussioner om att starta i fler kommuner. Familjecentralerna jobbar med kvalitetsarbete, språkutveckling, jämlikhet och jämställt föräldraskap. De flesta kommunerna i länet har nu även egna utbildare i programmet ABC (Alla barn i centrum). Föräldraskap i Sverige (FSS) är en annan satsning – ett program för nyanlända föräldrar där man kan lära sig vad som förväntas av mig som förälder i Sverige. Utbildningar kommer förhoppningsvis igång under våren.

I arbetet med systematiskt kvalitetsarbete mäter vi bl a hur samverkan fungerar på familjecentralerna. En sammanställning av en enkät, besvarad av föräldrar som besöker familjecentralerna, är nyligen framtagen – den kommer vara tillgänglig inom kort. Man har också genomfört en kvalitetsuppföljning tillsammans med Region Jönköpings län, Region Värmland och Skånes kommuner. Undersökningarna visar att det i de flesta fall fungerar bra – några olikheter finns som behöver ses över.

Undersökningen *Liv och hälsa ung* visar vikten av att trivas bra hemma – trivs man hemma så mår man också bra. I rapporten *Föräldraskapsstöd som strategi för barns måluppfyllelse i skolan* kan du läsa mer om detta (bifogas protokollet).

Utmaningar som vi ser är bl a ekonomi, vilket innebär att det finns ett begränsat utrymme för att satsa på främjande och förebyggande arbete, samt att det tar lång tid att starta nya familjecentraler – där är lokalfrågan det största problemet. Förutsättningar för samverkan, otydlighet i styrning och ledning och Coronapandemin är andra utmaningar.

Nästa steg är att stödja det lokala arbetet i form av bl a; ABC-tonår, stöd till föräldrar, det jämställda föräldraskapet, språkutveckling och integration, förskola/skola som arena för FSS, kommunikation och marknadsföring (1177

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

vårdguiden), litteratursammanställning och förstudie för familjecentralsarbetet samt underlag för att starta familjecentraler.

TABB projektet

Sara Maxe, projektmedarbetare, föredrog ärendet.

Ursprunget till projektet TABB (Tillsammans för barns bästa) är brister i samverkan – barnen får inte hjälp i rätt tid och de ”faller mellan stolarna”. Grunden för arbetet är en modell som tagits fram i Skottland som heter GIRFEC - Getting it Right For Every Child. Tre delprojekt har skapats för att testa. Projektet i Askersund bygger på en metod på familjeträffen. Projektet i Degerfors är en kraftsamling för psykisk hälsa och projektet i Örebro handlar om samverkan på Västra Engelbrektskolan – bättre samordning för att ge tydligare stöd för elever från förskola upp till åk 3.

Projektet är nu i slutet på fas 1 – strukturer finns på plats och en projektplan är framtagen. Nästa år går man in i fas 2, genomförandefasen. Projektet håller också på att upphandla följeforskning. Regional utvecklings roll är att ge stöd för genomförandet av projekten – man har bl a tagit fram en projektplan med hjälp av LFA-metoden, *Logical Framework Approach*, en planeringsmetod som kan användas som stöd i projekt-, program- och verksamhetsplanering.

I september var man på Loka tillsammans med Askersund och Degerfors, Örebro deltog digitalt på delar av mötet. Syftet var att lära känna varann, man hade även besök av Kronoberg via länk och av Socialstyrelsen. Hela projektet görs i syfte att uppnå bättre samverkansformer – så man kan ge hjälp tidigare för att undvika problem senare.

Ev en ny lägesrapport från projektet om ett halvår.

Liv och hälsa ung

Carina Persson, epidemiolog på Staben för hållbar utveckling, föredrog ärendet. Presentationen bifogas.

Undersökningen *Liv och hälsa ung 2020* visar hur våra ungdomar mår när undersökningen genomfördes i början av det här året. Undersökningen är gjord på ungdomar som går i årskurs 7 och 9 på högstadiet samt år 2 på gymnasiet. Det är en bred undersökning som tittar på levnadsvanor, hälsa, delaktighet, utsatthet, livsvillkor, framtidstro etc. Undersökningen gjordes före pandemin. Man kommer därför göra en undersökning även nästa år, för att se ev effekter av pandemin. Årskurs 7 kommer inte delta i den.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

På regionens hemsida presenteras resultat från Liv och hälsa ung, där finns även ett antal rapporter och en rapportserie i samverkan med andra regioner. Resultaten kan även tas fram digitalt, och man kan då söka fram lokala resultat för sin egen kommun.

När man tittar på andelen som mår *mycket bra/bra rent allmänt* är det vanligare att killar mår bättre än tjejer. 2014-2017 fanns en oroande trend att tjejerna mådde sämre, men efter 2017 har den kurvan vänt något uppåt igen. Den goda hälsan är inte jämlikt fördelad. Oro för familjens ekonomi och funktionsnedsättning påverkar hälsan.

När det gäller gott psykiskt välbefinnande ligger Kumla och Örebro i topp, Askersund och Ljusnarsberg i botten. Levnadsvanor och fysisk aktivitet i snitt per dag visar att det är vanligare att röra sig mer än det som rekommenderas, detta sjunker dock i takt med åldern för båda könen. Undersökningen visar att majoriteten av ungdomarna sover bra. Andelen som inte druckit alkohol är en klar förbättring sedan 2005, trenden är positiv. Trenden för dagligrökare är också bra, men det finns en oroväckande trend när det gäller attityden till droger.

8 av 10 killar ser ljust på framtiden för egen del, vilket även tjejer gör för sin egen del. Men en stor andel ser mörkt på framtiden för världen i stort. Den viktigaste framtidsfrågan personligen är: jobb, familjen, utbildning, att lyckas, klimat, pengar, barn – nära frågor. Världen i stort: klimatet, miljön, krig, jorden.

Laget runt på temat – förebyggande insatser, ökade anmälningar hur ser det ut?

Alla kommuner beskrev kort, utifrån temat barn och unga, hur det ser ut i respektive kommun.

Ordförande sammanfattade nuläget i kommunerna med att vi står inför stora utmaningar och att det är viktigt att vi lär av varandra.

7. Handlingsplan för psykisk hälsa i Örebro län

Johanna Häll och Ida Broman, båda utvecklingsledare på Välfärd och folkhälsa, föredrog ärendet. Presentationen bifogas.

Johanna och Ida deltog även på mötet i september – handlingsplanen var då ute på remiss. Nu är handlingsplanen klar och beslutad i båda chefsgrupperna.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

Vissa justeringar är gjorda efter remissrundan, som visade på ett stort engagemang med många bra synpunkter. Detta är en gemensam samhällsutmaning, en komplex utmaning som kräver kraftsamling. Det handlar om vikten av att samverka, ingen klarar detta ensam, men också om vikten av att sätta våra patienter i fokus – vilket betonas i planen.

Tre huvudmålområden är framtagna enligt SKRs kraftsamling för psykisk hälsa: *Ett mer hälsofrämjande samarbete och levnadssätt, Individer som är rustade för att nå sin fulla potential och välmående, Hållbara stöd till de som behöver.* Handlingsplanen är uppbyggd utifrån dessa huvudmålområden och med utgångspunkt i dem finns förslag på insatser som vi ska jobba vidare med i det fortsatta arbetet. Ambitionen är att vi ska få en gemensam bild och samlas kring de utmaningar vi har i länet. En arbetsgrupp som ansvarar för att insatserna blir utförda finns kopplad till planen. Arbetsgruppen har också ansvar för att de pengar som är riktade till insatser från flera huvudmän fördelas på bästa sätt.

Det finns tre större kluster som behöver extra arbete och resurser: Första linjen – jobba tillsammans, Samordnad planering – förbättra arbetet med SIP, Gemensam kompetensutveckling – utbildningsinsatser. Dessa kluster ska man jobba med utifrån ”dubbeldiamanten” – en modell som bygger på att man involverar användarna för att ringa in problemet och utifrån detta hittar lösningar och testar dem. Två tjänstedesigners är anställda för att hjälpa oss med det arbetet. Arbetet ingår också i ett nationellt projekt, hälsolabb, där vi är en av de deltagande regionerna. I januari månad kommer samsjuklighetsutredningen att genomföra en workshop med politiker, chefer och medarbetare om samverkan kring personer med samtidig psykiatrisk sjukdom och beroende. Workshopen ska sedan analyseras innan man i april återkommer för att testa resultatet. Inbjudan till workshopen kommer inom kort.

Specifika samverkansrådet ställer sig bakom *Handlingsplan för psykisk hälsa i Örebro län.*

8. Överenskommelse om samverkan i kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård i Örebro län

Ingmar Ångman föredrog ärendet.

Kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården är ett nationellt arbete som alla regioner har ställt sig bakom. För att den kommunala verksamheten ska få del av kunskapsstyrningen behövs en grund för det arbetet och en överenskommelse togs därför fram 2018. Den ÖK är nu uppdaterad så att fokus ligger på

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

det sammanhållna och personcentrerade vårdförloppet. Chefsgruppen har ställt sig bakom ÖK.

Specifika samverkansrådet ställer sig bakom *ÖK om samverkan för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården*.

9. Covid – rapport från förstärkt samverkan

Madelene Andersson och Jan Sundelius, samordnare nära vård i regionen, föredrog ärendet. Presentationen bifogas.

Förstärkt samverkan är åter aktiverad p g a rådande läge. En allvarlig situation råder i länet. Från nästa vecka kommer gruppen ha möte två gånger per vecka. Det kommunala deltagandet i gruppen har förstärkts.

Statistiken som visas är nulägesbilder – den förändras hela tiden. 85 smittade just nu, 71 med misstänkt smitta. Det är mycket personal som är smittad, flest i Örebro men även i övriga kommuner, vilket skapar stort frånfall personalmässigt. Smittan började i ordinärt boende, men har nu spridit sig även till särskilt boende (inkl kortis). När det gäller antal vårdtagare över tid går kurvan uppåt. Örebro län har legat i topp i landet när det gäller antal smittade.

Vårdhygien, som är representerad i gruppen, lyfter vikten av att använda skyddsutrustning och de förändringar i riktlinjerna som genomförts. Hygienrutiner finns även på film. Smittspårning har gjorts på olika sätt – rutinen ska ses över i samarbete med smittskydd. Inget besöksförbud på Säbo i dagsläget – man förhåller sig till de råd som gäller men på ett smittsäkert sätt. Lokala besöksförbud kan vid behov skapas.

Det har funnits olikheter när det gäller läkarmedverkan, en prioriterings- och resursfråga, men man är generellt nöjd med det stöd man fått. Ett medicinskt nätverk har skapats för läkarna – möte en gång per vecka. Stöd till det nära ledarskapet har haft bäring på hur man hanterat situationer – det handlar om stöd i det korta perspektivet så att cheferna klarar sitt uppdrag just nu i pandemin.

10. Ledarskapsutbildning

Ingmar Ångman föredrog ärendet.

En utbildning som SKR arrangerar. Man uppmanar chefer och ansvariga för god och nära vård att delta i utbildningen, både tjänstemän och förtroende-

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

valda. Digital utbildning under våren för att rusta chefer m fl inför omställningen till god och nära vård. Uppmaning att ta del av utbildningsinsatsen.

<https://skr.se/tjanster/kurserochkonferenser/kalenderhandelser/ledarskapsprogramnaravardforfortroendevalda.34592.html>

11. Teman till kommande möten

- Samsjuklighet – förslag nästa möte i februari
- Integration och hederskultur – goda exempel
- Läkarbemanningen på vårdcentralerna

Kom gärna med fler inspel.

12. Möten 2021

Förslag på mötestider under 2021:

5 februari kl 9-12

21 maj kl 13-16

17 september kl 9-12

19 november kl 13-16

Specifika samverkansrådet beslutar att fastställa mötestiderna för 2021.

13. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

14. Mötet avslutades

Ordförande tackade mötesdeltagarna för dagens möte och avslutade mötet.